

XEERKA N. 5

MAAMULAHAD WALAAYADA TALYAANIGU

MARKUU arkay dekreetada Madaxweynaha Jamhuuriyadda, n. 2357;
MARKUU arkay Xeerka No 6 ee Juun 6, 1951 kaasoo u asaasay maamul Adeegyada Degmooyinka meelaha la deggan yahay iyo meel kastoo kale ee hoos tagto;
MARKUU garwaqsaday baahida loo qabo diyaarinta tallaabooyinka iyo dariqa lagu cusbooneysiinayo wararka la ogaan doono inta lagu gudajirobaaritaannada tirakoobka dadka ee lagu caddeeyay qodobbada 1 iyo 2 ee qaynuunka lambarka 17 ee 30 Oktoobar 1952;
MARKUU dhageystay talada Golaha Dalka;
MARKUU dhageystay talada Golaha Ammaanka ee Qaramada Midoobay;

WUXUU AMARAYAA

Qod. 1

Waxaa laga sameyn doonaa dawlad hoose ee degmo iyo maamul kasta diiwangelinta tirakoobka dadka ku nool Degmooyinka Dowladaha Hoose ee Soomaaliya adeegga awoodaha dhulka ee taariikhaha iyo sida waafaqsan xeerarka iyo qaababka loogu dejiyey sharciga gaarka ah.

Qod. 2

Ujeeddada diiwaangelintu waa inay kuu oggolaato inaad la socotid isbeddelada ka dhici doona dadka deggan guryaha, laga soo bilaabo maalintii la aasaasay, bisha dhalashada iyo geerida, sababaha la xiriira isbadallada xaaladda guurka, furiinka iyo geerida dadka is wada qabo, iskukeenista iyo dib u midaynta, kala diridda ama guuritaanka qoyska; u wareejinta qoyska degmo kale ama degmo xoolo-dhaqato ama dibedda.

Madaxa Maamulka Adeegyada Dawladaha Hoose ayaa daryeelayo sameynta iyo haynta diiwaangelinta dadweynaha.

Qod. 3

Macluumaadka loo baahan yahay si loo gaaro ujeeddooyinka lagu xusay faqradda hore waxaa la soo bixin doonaa:

- marka laga hadlayo xaaladda dadka, laga soo bilaabo xaashiyaha qoyska ee lagu soo aruuriyey munaasabaddii sahanka tirakoobka ee lagu xusay qaanuunka Lambar 17 ee 30 Oktoobar 1952;
- dhanka dhaqdhaqaqa dabiiciga ah iyo isbedelka dowliga, laga bilaabo diiwaanada lagu xusay qodobka 4 ee hoos ku xusan;
- u wareejinta degmo kale dawladeeda hoose ama dhul daaqsimed ama dibad, ka soo warbixinta shaqsiyaadka.

Qod. 4

Degmo kasta oo loogu yeero Maamulka Adeegga Degmadu waa inay lahaataa xafid diiwaannada soo socda iyo daabacaado oo la socda qaababka lagu dhisi doono qawaaniin gaar ah:

1. dhalashada
2. aroosyada
3. furiinka
4. dhimashada
5. soogalootinimada
6. socdaalka.

Madaxa Maamulka degmada ayaa mas'uul ka ah qalabka iyo si caadi u haynta diiwaannada kor lagu soo xusay.

Madaxa Maamulka Dawladda Hoose wuxuu hawshiisa u wakiilan karaa isla shaqaalahaa Maamulka.

Qod. 5

Waa ku qasab madaxa qoys kasta, laga bilaabo maalinta loo abuuray diiwaangelinta dadweynaha ee degaan kasto, iyo in loo soo sheego, tobani maalmood gudahood laga soo bilaabo maalinta dhacdada, Madaxa Maamulka degmada iyo qofka kaloo loo wakiishay, dhacdada dhalashada taasi oo ka dhex dhacay reerkiisa.

Qod. 6

Kiisaska dhimashada waa in lagu wargaliyaa, afar iyo labaatan saac gudahood maamulka ka masuulka ah maaraynta adeegyada dawladda hoose ama qof wakiil ka ah mid ka mid ah qaraabada ama qof la noolaa qofka dhintay ama, marka la waayo kuwaa, qof wakiil ka ah qof gogta hayo.

Haddii goobta dhimashadu ay ka badantahay saddex kiiloomitir xarunta maamulka degmada ama wafdiga ugu dhow, caddeynta waxaa lagu dhawaaqi karaa muddo saddex maalmood gudahood ah.

Dhimasho kasta oo ka dhacday isbitaalada, kulliyadaha, machadyada iyo aasaaska nooc kasta ha ahaadee waa in lagu ogeysiyyaa Hay'adda kor ku xusan iyada oo la raacayo shuruudaha lagu xusay farqadda hore, agaasime ama qof loo wakiishay tallaabada maamulka.

Qod. 7

Qaadiyada waxaa laga rabaa inay la xiriiraan waqtii ka waqtii ilaa Madaxa Maamulka Dowlada hoose, sida ku xusan habraacyada loo dejin doono xeerka diiwaanka guurka iyo furriinka ee lagu sheegay qodobka hore ee 4, macluumaadka la xiriira guurarka la xusay iyo furiinnada ay cadeeyeen qaadiyada laftooda iyo dadka kale ee sida joogtada ah loo idmaday ama loo wakiishay dadka, kuwaas oo ku saleysan qodobbada dhaqan galsan, waa inay kala xiriiraan qaadiyada ee ku sugar dhulalka macluumaadka iyo xogta arrimaha la xiriiro guurka iyo furiin oo hortooda lagu fuliyay.

Wararka la xiriiro furiinka waxaa fulinaayo kqaadiyada iyo dadka kaloo awoodda u leh ee u xilsaaran muddoyinka soo socdo gudahooda: labo maalin marka madaxda awoodda u leh ay deggan tahay dhul baaxadda masaafadiisu u jirto lix kilometer xarunta maamaulka dawladda hoose; seddex maalmood marka masaafadu intaas ka badan tahay.

Qod. 8

Qof kasta oo ka hor yimaadda qodobbada ku xusan qaynuunnadan iyo Xeerarka la soo saari doono iyada oo la raacayo qod. 10 waxaa lagu ciqaabaa ganaax 20 ilaa 100 So.

Qod. 9

Xeerarka Nidaamkaani ma saamaynayaan shakhsiyadka diiwaangelinta iyo adeegyada xaaladda madaniga ay horayba ugu shaqeynayeen iyada oo ku saleysan qawaaniin gaar ah.

Qod. 10

Maamuluhu wuxuu ku soo saarayaa dekereeto xeerar dhamaystir iyo sharchiyeyn ah oo ku saabsan fulinta Amarkan.

Qod. 11

Xeer-hoosaadkani wuxuu dhaqan gelayaa taariikhda la daabacay Qoraalka Rasmiga ah ee A.F.I.S.
Muqdisho, 24 Febraayo 1953.

**MAAMULAHA
E. Martino**